Вбудовані системи

12С Шина

I2C Шина

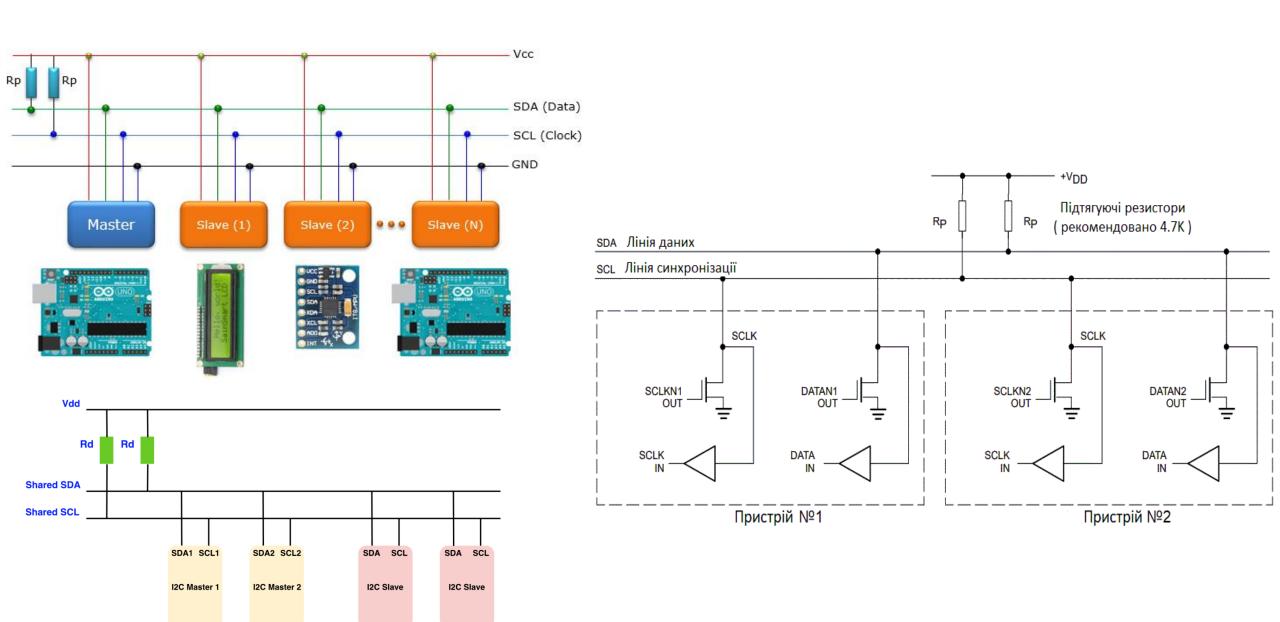
I2C (Inter-Integrated Circuit) — послідовна шина даних для зв'язку інтегральних схем, розроблена фірмою **Philips** на початку 1980-х як проста шина для створення внутрішнього зв'язку. Використовується для з'єднання низькошвидкісних периферійних компонентів з материнською платою, вбудованими системами та різними мобільними пристроями.

I2C використовує дві двохнаправлені лінії підтягнуті до напруги живлення, які керуються через відкритий колектор або відкритий стік — послідовна лінія даних (**SDA** - *Serial Data*) і послідовна лінія тактування (**SCL** - *Serial Clock*). Стандартні напруги +5 В або +3,3 В, проте допускаються й інші.

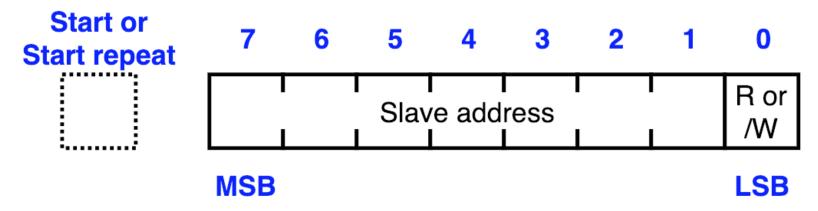
Класична адресація включає 7-бітовий адресний простір з 16 зарезервованими адресами. Це означає до 112 вільних адрес для підключення периферії на одну шину. Максимальна допустима кількість мікросхем, приєднаних до однієї шини, обмежується максимальною ємністю шини в 400 пФ. Швидкість обміну в основному режимі роботи рівна 100 кбіт/с, або 10 кбіт/с в режимі роботи із зниженою швидкістю.

Після перегляду стандарту 1992 р. стає можливим підключення ще більшої кількості пристроїв на одну шину (за рахунок можливості 10-бітної адресації), а також велику швидкість до 400 кбіт/с у швидкісному режимі. Відповідно, доступна кількість вільних вузлів зросла до 1008. Версія стандарту 2.0, випущена 1998 р. представила високошвидкісний режим роботи зі швидкістю до 3,4 Мбіт/с зі зниженим енергоспоживанням.

Підключення пристроїв до шини I2C

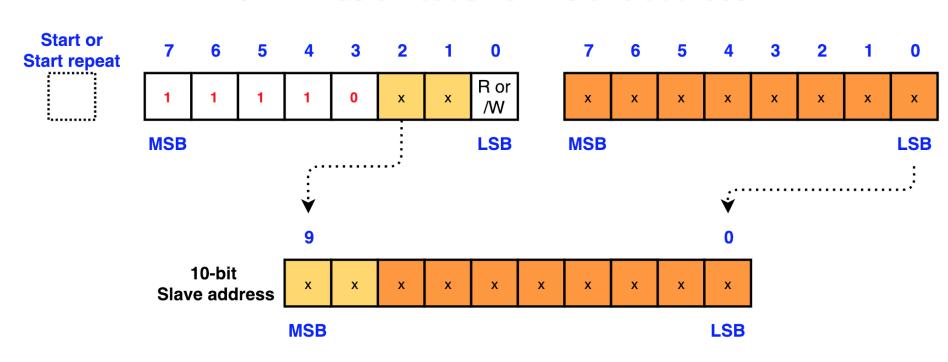

Адресація пристроїв на шині I2C

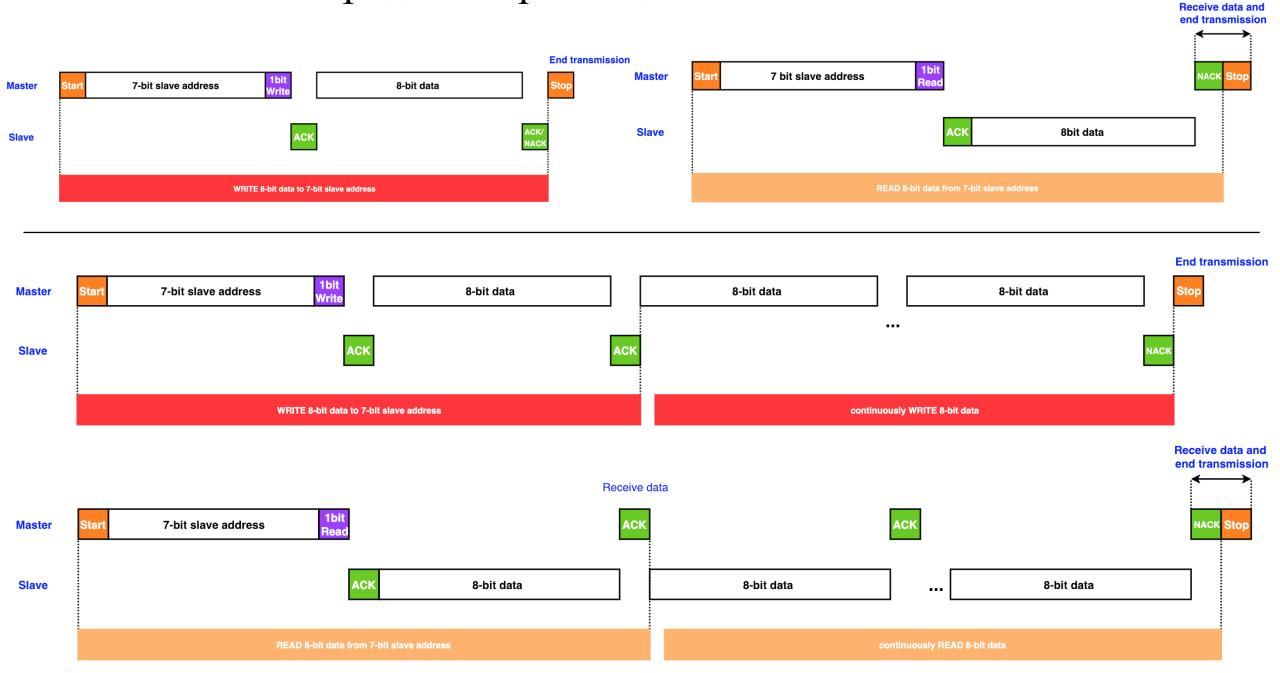

Bit 0 = 0: Master writes to "Slave address"

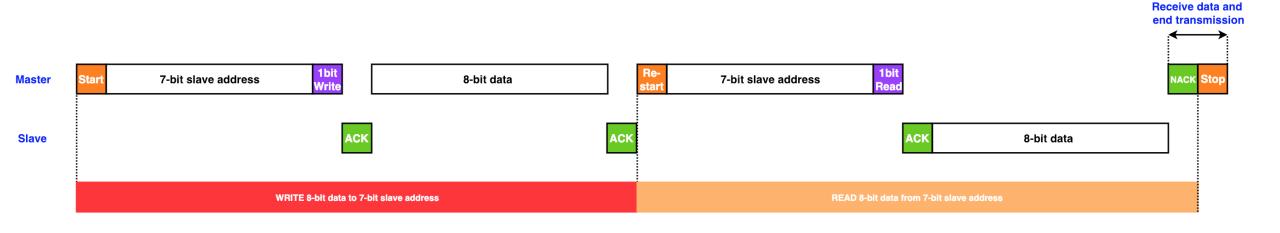
Bit 0 = 1: Master reads from "Slave address"

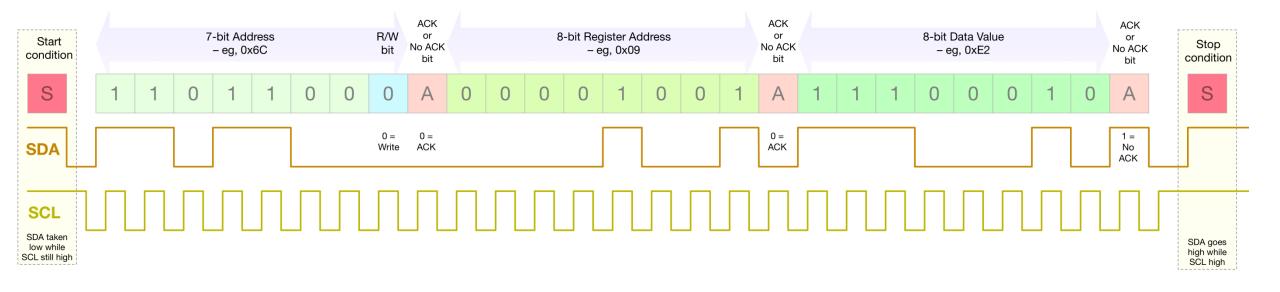

Передача і прийом даних по шині I2C

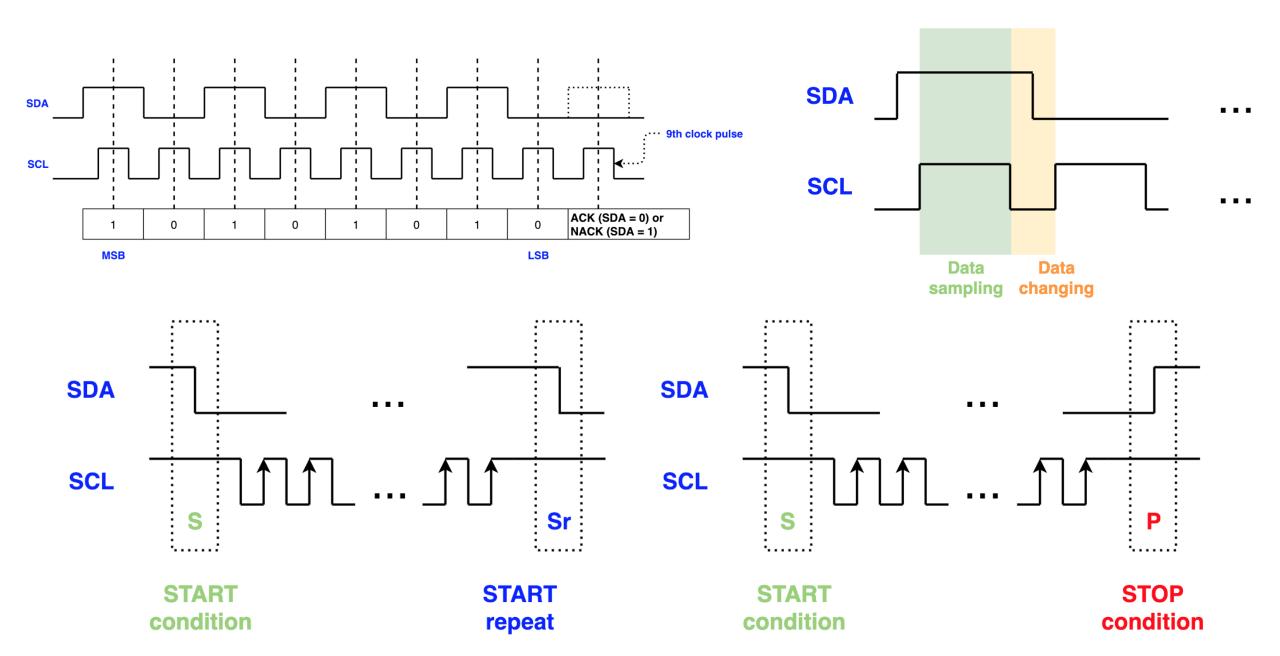

Передача і прийом даних по шині I2C (продовження)

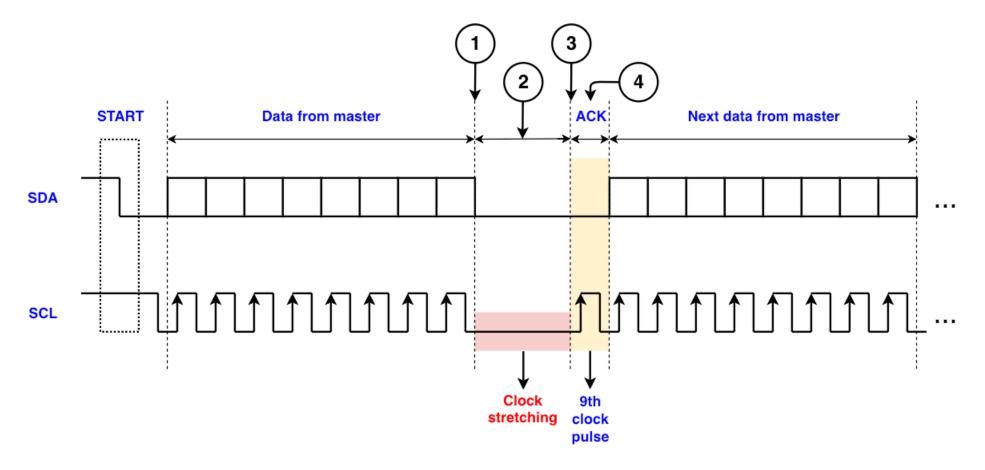

Формат посилки та умови початку і кінця транзакції

Розтягування сигналу синхронізації

- 1. До розтягування сигналу синхронізації: Після завершення надсилання 8 бітів ведучий "відпускає" (встановлює в 1) **SDA** та **SCL**. Ведучий повинен продовжувати читати стан лінії **SCL**, поки він не стане ВИСОКИМ.
- 2. Під час розтягування сигналу синхронізації: Ведений розтягує сигнал синхронізації та встановлює **SDA** в "0" (для ACK), але продовжує утримувати **SCL**.
- 3. Завершення розтягування сигналу синхронізації: Ведений відпускає **SCL** і він пасивно переходить у ВИСОКИЙ рівень.
- 4. Після розтягування сигналу синхронізації : Ведучий виявляє 9-й тактовий імпульс. Якщо на SDA НИЗКИЙ рівень, то це відповідає сигналу АСК.

Програмна реалізація протоколу І2С

```
#define SDA PIN 0
#define SCL PIN 1
#define I2C PORT PORTC
#define I2C PIN PINC
#define I2C DDR DDRC
#define I2C ACK 0
#define I2C NAK 1
#define SDA HIGH() I2C DDR &= ~(1<<SDA PIN)
#define SDA LOW() I2C DDR |= (1<<SDA PIN)</pre>
#define SCL HIGH() I2C DDR &= ~(1<<SCL PIN)</pre>
#define SCL LOW() I2C DDR |= (1<<SCL PIN)</pre>
void I2C Init(void)
   // SCL = 1, SDA = 1
   I2C DDR &= \sim ((1 << SDA PIN) | (1 << SCL PIN));
   I2C PORT &= \sim ((1 << SDA PIN) | (1 << SCL PIN));
```

```
void I2C Start(void)
    // SCL = 1, SDA = 1
     I2C DDR &= \sim ((1 << SCL PIN) | (1 << SDA PIN));
    delay us(5); // HDEL
     SDA LOW(); //sda = 0
    _delay_us(5); // HDEL
    SCL LOW(); //??? scl = 0
void I2C Stop(void)
    SDA LOW();
     delay us(5); // HDEL
     SCL HIGH(); // scl = 1;
     delay us(3); // QDEL
     SDA HIGH(); // sda = 1;
    delay us(2);
```

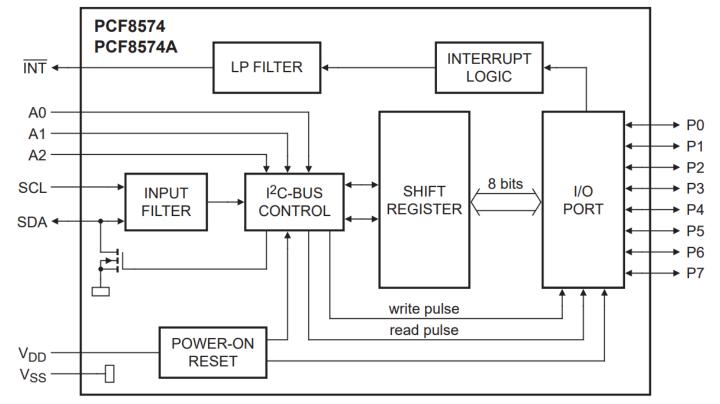
Функції I2C_Write() та I2C_Read()

```
uint8 t I2C Write(uint8 t data)
  uint8 t i, ack;
    for (i = 0; i < 8; i++)
        SCL LOW();
        delay us(2);
        if (data & 0x80) {
             SDA HIGH();
        } else {
             SDA LOW();
         delay us(4);
        SCL HIGH();
        delay us(5); //while((I2C_PIN&(1<<SDA_PIN))==0){;}</pre>
        data <<= 1;
    SCL LOW();
    delay us(3);
    SDA HIGH();
    delay us(5);
    SCL HIGH();
    delay us(3);
    ack = I2C PIN & (1 << SDA PIN);
    _{delay\_us(2)};
    SCL LOW();
    delay us(5);
 return ack;
```

```
uint8 t I2C Read(uint8 t ack)
  uint8 t i, data = 0;
    for (i = 0; i < 8; i++)
        data <<= 1;
        SCL LOW();
         delay us(5);
        SCL HIGH();
        delay us(5); //while((I2C_PIN&(1<<SDA_PIN))==0){;}</pre>
        if (I2C PIN & (1<<SDA PIN)) {
            data |= 1;
    SCL LOW();
    _delay_us(2);
    if (!ack) {
        SDA LOW();
    } else {
        SDA HIGH();
    delay us(3);
    SCL HIGH();
    delay us(5);
    SCL LOW();
    delay us(5);
  return data;
```

PCF8574 (8-бітний І/О експандер)

Структурна схема мікросхеми РСF8574

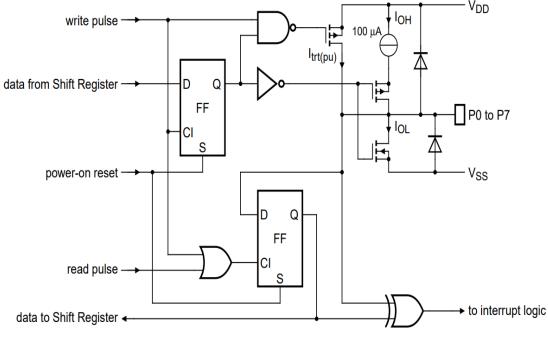
Транзакція запису даних

<S> <slave address + write> <ACK> <data out> <ACK> <P>

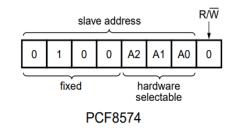
Транзакція читання даних

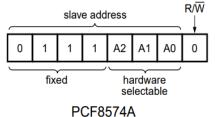
<S> <slave address + read> <**ACK**> <**data in1**><ACK> <**data in2**> <NACK> <P>

Схема вихідного драйвера порта вводу/виводу

Формат адресного байта

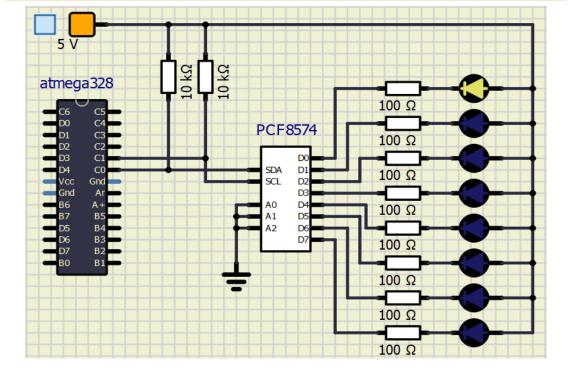

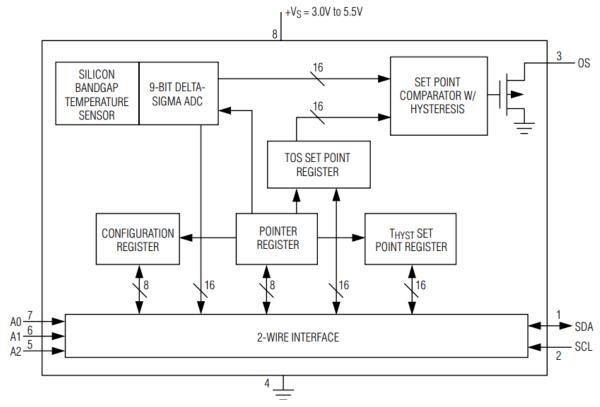
Тестова програма для PCF8574

```
#include <avr/io.h>
#include <util/delay.h>
// defines ...
void I2C Init(void); //...
void I2C Start(void); //...
void I2C Stop(void); //...
uint8 t I2C Write(uint8_t data); //...
uint8_t PCF8574 Write(uint8_t adr, uint8_t data)
int main(void)
  uint8 t data = 1;
  I2C Init();
    // mail loop =======
    for(;;)
       PCF8574 Write (0x40, data);
        data = (data == 0)? 1: data << 1;
        delay ms(500);
  return 0;
```

```
// Функція запису даних в PCF8574
uint8_t PCF8574_Write(uint8_t adr, uint8_t data)
{
    I2C_Start();
    if(I2C_Write(adr) != I2C_ACK) {
        I2C_Stop();
        return 1;
    }
    I2C_Write(~data);
    I2C_Stop();
    return 0;
}
```


LM75 (Цифровий термометр)

Temperature, T_{HYST}, and T_{OS} Register Definition

	,														
UPPER BYTE								L	OWER	BYTE					
D15	D14	D13	D12	D11	D10	D9	D8	D7	D6	D5	D4	D3	D2	D1	D0
Sign bit 1= Negative 0 = Positive	MSB 64°C	32°C	16°C	8°C	4°C	2°C	1°C	LSB 0.5°C	Х	Х	Х	Х	Х	Х	Х

Configuration Register Definition

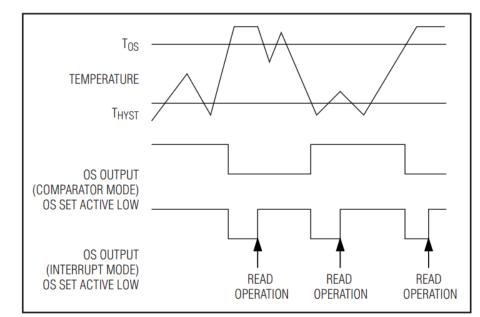
D7	D6	D5	D4	D3	D2	D1	D0
0	0	0	Fault Queue	Fault Queue	OS Polarity	Comparator/ Interrupt	Shutdown

Slave Address

BIT 7	BIT 6	BIT 5	BIT 4	BIT 3	BIT 2	BIT 1	BIT 0
1	0	0	1	A2	A1	Α0	R/W

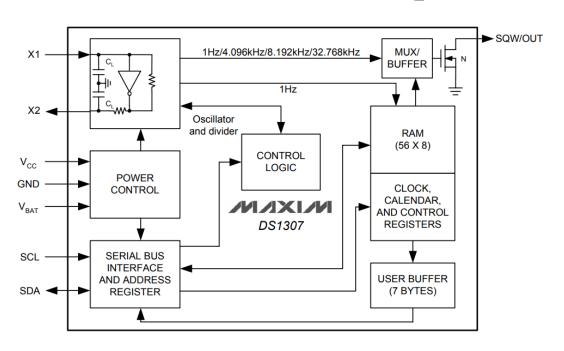
Register Functions

REGISTER NAME	ADDRESS (hex)	POR STATE (hex)	POR STATE (binary)	POR STATE (°C)	READ/ WRITE
Temperature	00	000X	0000 0000 0XXX XXXX		Read only
Configuration	01	00	0000 0000		R/W
T _{HYST}	02	4B0X	0100 1011 0XXX XXXX	75	R/W
Tos	03	500X	0101 0000 0XXX XXXX	80	R/W

OS Output Temperature Response Diagram

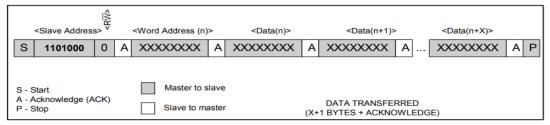
Годинник реального часу DS1307

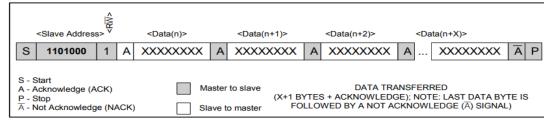
Опис регістрів для роботи з датою і часом

ADDRESS	BIT 7	BIT 6	BIT 5	BIT 4	BIT 3	BIT 2	BIT 1	BIT 0	FUNCTION	RANGE
00h	CH	1	0 Second	S		Seconds			Seconds	00–59
01h	0		10 Minutes	3		Min	utes		Minutes	00–59
02h	0 12 10 Hour 10 Hours					Hours	1–12 +AM/PM			
0211	0	24	PM/ AM	Hour	nouis			Hours	00–23	
03h	0	0	0	0	0 DAY		Day	01–07		
04h	0	0	10 [Date		Date			Date	01–31
05h	0	0	0	10 Month		Month			Month	01–12
06h		10	Year		Year			Year	00–99	
07h	OUT	0	0	SQWE	0 0 RS1 RS0		Control	_		
08h-3Fh									RAM 56 x 8	00h–FFh

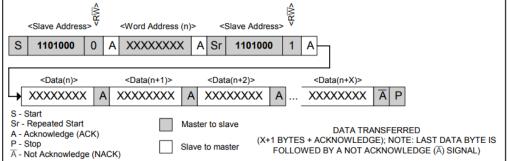
Data Write—Slave Receiver Mode

Data Read—Slave Transmitter Mode

Data Read (Write Pointer, Then Read)—Slave Receive and Transmit

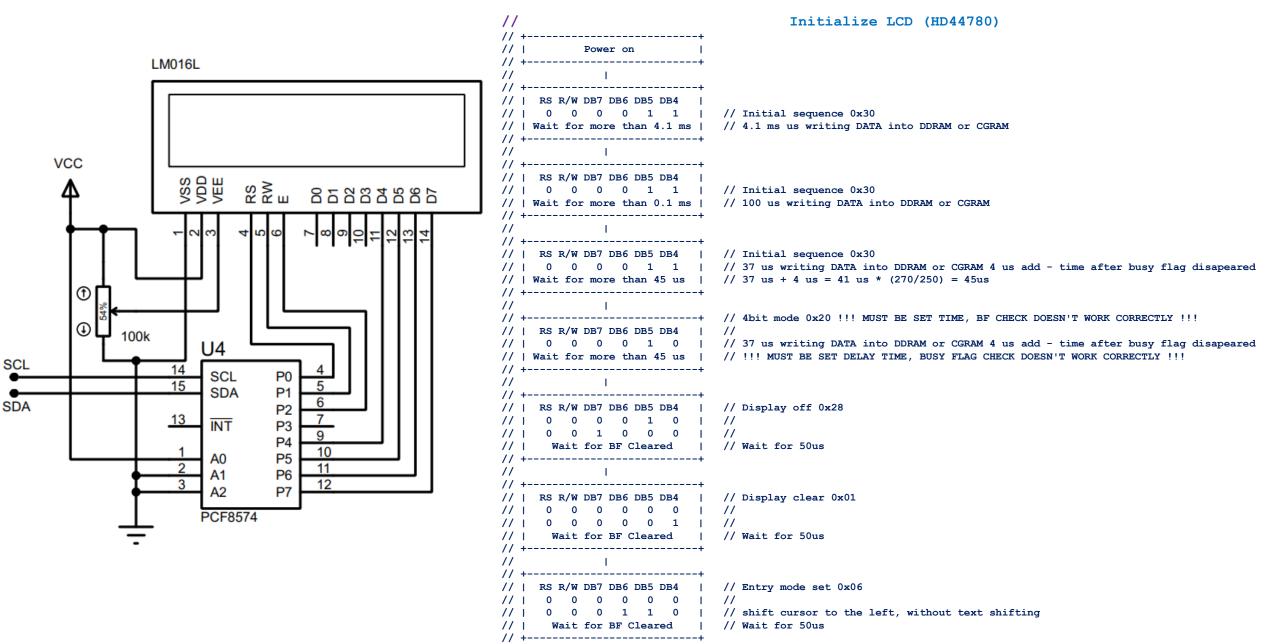

CONTROL REGISTER

BIT 7	BIT 6	BIT 5	BIT 4	BIT 3	BIT 2	BIT 1	BIT 0
OUT	0	0	SQWE	0	0	RS1	RS0

RS1	RS0	SQW/OUT OUTPUT	SQWE	OUT
0	0	1Hz	1	X
0	1	4.096kHz	1	Χ
1	0	8.192kHz	1	Х
1	1	32.768kHz	1	Χ
X	X	0	0	0
X	X	1	0	1

Підключення символьного LCD (HD44780) дисплея до I2C шини

Функції для роботи з LCD

```
#define LCD PIN E 4
#define LCD PIN RS 1
#define LCD PIN RW 2
#define LCD CMD 0
#define LCD DATA 1
#define LCD DISP CLEAR
                         0 \times 01
#define LCD DISP OFF
                          0 \times 0 8
#define LCD DISP ON 0x0C
#define LCD CURSOR ON
                          0 \times 0 E
#define LCD CURSOR BLINK 0x0F
#define LCD RETURN HOME
                          0 \times 02
#define LCD ENTRY MODE
                          0x06
#define LCD 4BIT MODE
                          0x20
#define LCD 8BIT MODE
                          0x30
#define LCD 2 ROWS
                          0 \times 0 8
#define LCD FONT 5x8
                        0 \times 00
#define LCD FONT 5x10
                          0 \times 04
#define LCD POSITION
                          0x80
void LCD E pulse(uint8 t data)
  I2C Write(data | LCD PIN E);
  delay us(0.5); // PWeh delay time > 450ns
  I2C Write(data & ~LCD PIN E);
  _delay_us(0.5); // PWeh delay time > 450ns
```

```
void LCD Send(uint8 t addr, uint8 t d, uint8 t type)
 uint8 t up nibble = (d & 0xF0);
  uint8 t low nibble = (d << 4);</pre>
  if(type) {
   up nibble |= LCD PIN RS;
   low nibble |= LCD PIN RS;
  I2C Start();
  I2C Write(addr);
 // Send upper nibble, E pulse
  I2C Write(up nibble);
  LCD E pulse (up nibble);
 // Send lower nibble, E pulse
  I2C Write(low nibble);
 LCD E pulse (low nibble);
  I2C Stop();
  delay ms(50);
void LCD SetXY (uint8 t addr, uint8 t x, uint8 t y)
  if (y == 0) {
  // send instruction 1st row (0)
   LCD Send(addr, LCD POSITION | (x), LCD CMD);
 } else if (y == 1) {
   // send instruction 2nd row (0x40)
   LCD Send(addr, LCD POSITION | (0x40 + x), LCD_CMD);
```

продовження...

```
uint8 t LCD Init(uint8 t addr)
 uint8 t res, data = 0;
  delay ms(20);
  I2C Start();
 res = I2C Write(addr);
  if(res != I2C ACK) {
   I2C Stop();
   return 1;
  // DB7 BD6 DB5 DB4 P3 E RW RS
 // DB4=1, DB5=1 / BF cannot be checked in these instructions
  data = 0x30;
  I2C Write(data);
  LCD E pulse (data);
  delay ms(5); // delay > 4.1ms
  // DB4=1, DB5=1 / BF cannot be checked in these instructions
  I2C Write(data);
  LCD E pulse (data);
  delay us(110); // delay > 100us
  // DB4=1, DB5=1 / BF cannot be checked in these instructions
  I2C Write(data);
  LCD E pulse (data);
  delay us(50); // delay > 45us (=37+4 * 270/250)
  // DB5=1 / 4 bit mode 0x20 / BF cannot be checked in these instructions
  data = 0x20;
  I2C Write(data);
  LCD E pulse (data);
  delay us(50); // delay > 45us (=37+4 * 270/250)
  I2C Stop();
```

```
//продовження...
 // 4 bit mode, 2 rows, font 5x8
 LCD Send(addr, LCD 4BIT MODE | LCD 2 ROWS
                    | LCD FONT 5x8, LCD CMD);
 // display off 0x08 - send 8 bits in 4 bit mode
 LCD Send(addr, LCD DISP OFF, LCD CMD);
 // display clear 0x01 - send 8 bits in 4 bit mode
 LCD Send(addr, LCD DISP CLEAR, LCD CMD);
 // entry mode set 0x06 - send 8 bits in 4 bit mode
 LCD Send(addr, LCD ENTRY MODE, LCD CMD);
 LCD Send(addr, LCD DISP ON, LCD CMD);
 return 0;
void Lcd SendData(uint8 t addr, char data)
 LCD Send(addr, (uint8 t) data, LCD DATA);
 //LCD CheckBF (addr);
 // delay ms(50);
void LCD Clear (uint8 t addr)
 LCD Send (addr, LCD DISP CLEAR, LCD CMD);
```

Правила написання коду на мові С

У 1998 році організація **MISRA** (*Motor Industry Software Reliability Association*) випустила перший документ регламентує написання коду для автомобільної промисловості. Згодом стандарт був оновлений кілька разів (2004, 2012) і кількість правил значно збільшилася; *MISRA* С 2012 містить 143 правила, згруповані по секціях - обов'язкові, необхідні і рекомендовані. Однак, є більш короткий список, який насправді є доповненням до *MISRA*. Його склав в 2006 році співробітник НАСА, Геральд Хольцман (Gerard J. Holzmann). *The Power of 10: Rules for Developing Safety-Critical Code*. Нижче наведено вільний переклад.

- 1. Не ускладнюйте програму використанням оператора goto, функціями setjump () / longjump() і рекурсією.
- 2. У всіх циклах повинна бути фіксована верхня межа.
- 3. Уникайте динамічне виділення пам'яті.
- 4. Код функції повинен вміщатися на одній друкованій сторінці.
- 5. На кожну функцію має припадати мінімум дві *assert*-перевірки (вхід, вихід).
- 6. Всі об'єкти (змінні) повинні бути оголошені з мінімально можливим рівнем видимості.
- 7. Перевіряйте значення яке повертає функція в місці її виклику, а передані параметри всередині функції.
- 8. Використовуйте препроцесор тільки для простих макро-визначень.
- 9. Уникайте вказівників на функції і обмежуйтеся одним знаком розіменування вказівника.
- 10. Компілюйте з усіма ключами попереджень; виправте всі попередження до релізу програми.